

Bartolj, Marta: **Kje si?**

Dob pri Domžalah: Miš, 2018, 76 str. (1. izdaja), 2024), 72 str. (2. izdaja)

| C – 1. stopnja

| Solidarnost | Mesto - Sodelovanje | Psi | Iskanje | empatija | pomoč | vsakdan | brez besedila

1. izdaja

2. izdaja

Takole je založba pospremila **prvo izdajo** slikanice *Kje si?* : Slikanica Marte Bartolj (1979) brez besedila otroke in starše vabi na razburljivo domišljjsko potovanje, na katerem se lahko vsakdo uri v pozornem opazovanju in spotoma ustvarja svojo zgodbo o dogajanju in likih. (...) Knjiga kaže na moč preprostih dejanj, s katerimi postanemo ljudem zgled, predstavlja klic k sodelovanju. Naslov knjige *Kje si?* povzema vsebino zgodbe, kjer eno dobro dejanje spodbudi drugega in tako nastane veriga dobrih dejanj. Hkrati pa predstavlja naslov tudi vprašanje posamezniku, kje stoji kot človek. Za delom pa poleg globoke sporočilne vrednosti leži tudi zanimiva zgodba o njegovem nastanku. Ilustratorka je vanj vpletla like in zgodbe iz realnega življenja - psičku na naslovnici je v resnici ime Brko, njegov nesrečni začetek pa je imel izjemno srečen konec. Svet je poln drobnih, neopaženih dejanj prijaznosti, ki včasih priromajo tudi med platnice. Brko se je že odkril v knjigi, morda pa se najde še kdo.

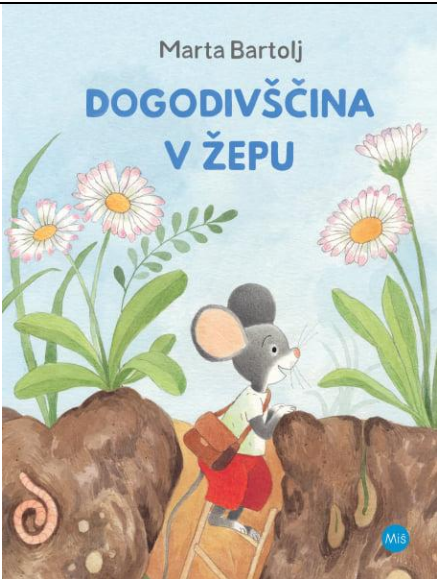
<https://www.miszalozba.com/knjige/kje-si/>

Slikanica je prejela vrsto priznanj doma in v mednarodnem prostoru. **Druga izdaja** slikanice je nastala po ameriški izdaji, v katero je ustvarjalka pripravila nekaj sprememb.

Spodbude za branje:

- Pregledujemo vsako slikanico posebej (v dveh skupinah, vsaka skupina svojo). Opazujemo ilustracije in pripovedujemo. Ali bo v pripovedih čutiti razlike?
- Pregledujemo obe izdaji slikanice in ju primerjamo: v obeh iščemo kužka, v različnih situacijah srečujem različne osebe ... in obenem iščemo spremembe. Ali spremembe tičijo v likih, situacijah in/ali dogodkih? Je tudi kaj vsebinskih sprememb?
- Razmišljamo, zakaj so bile spremembe v drugi izdaji sploh potrebne ... In tudi to, kako na razumevanje ilustracij vpliva različno kulturno okolje. 🤔

Nadaljnje spodbude za branje:

	Bartolj, Marta: Dogodivščina v žepu. (Miš založba, 2022), 48 str. C – B stopnja Miši Potovanja mačke nevarnost ptiči pustolovščine reševanje živali v domišljiji brez besedila Mišek se odpravi v svet, da bi ga raziskoval in spoznaval. Toda ne poti se marsikaj zgodi ... S pomočjo prijateljev se vse srečno konča in ob povratku domov pripoveduje o svojih dogodivščinah. (Mišek mi je še posebno ljub, ker je ljubitelj knjig, ker je radoveden, pogumen raziskovalec in potepin! Sorodna duša :))
--	--

	Bartolj, Marta: A smo že tam? (Miš založba, 2023), 72 str. C – B stopnja Potovanja Prevozna sredstva dečki starši stari starši obiski dogodivščine brez besedila Deček se z mamico in očkom odpravi na obisk k dedku in babici. Na poti se dogajajo vznemirljive dogodivščine! Zamenjajo nekaj prevoznih sredstev, srečujejo zanimive ljudi, opazujejo nova okolja ... Medtem pa pri dečku ter babici in dedku nestrpnost vendarle narašča: deček se skuša zamotiti prav s knjigo z naslovom »A smo že tam?«, babica pa s pripravo torte, ki je po zadnji ilustraciji sodeč zelo slastna. 😊
	Bartolj, Marta: A bova še kdaj prijatelja? (Miš založba, 2026), 74 str. C – B stopnja Prijateljstvo / Ptice -- Iskanje / Odpuščanje / dečki / deklice / nesreče / pomoč / brez besedila Deček je imel ptička, toda ko je prišla njegova prijateljica na obisk, je odprla njegovo kletko in ptiček je odletel skozi odprto okno. To je dečka zelo prizadelo: bo sploh lahko oprostil deklici, bosta še kdaj prijatelja?

Vse slikanice brez besedila Marte Bartolj so pristrčne. Primerne so otrokom v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju, bralcem v 1. in tudi v 2. triletju ... so kot nalašč za družinsko branje! In seveda za ljubitelje ustvarjalnosti ilustratorke Marte Bartolj!

Pregledujmo jih in upovedujmo zgodbe, dokler so slikanice otrokom všeč! Če dodamo v bralni kotiček še tiste, ki jih je Marta Bartolj ilustrirala, bomo imeli zajeten kup bralnega gradiva, primerne tudi za 10-minutno branje!

Ilustratorko Marto Bartolj bi lahko povabili tudi v vrtec ali v šolo na obisk. 😊

Splošne spodbude za »branje« slikanic brez besedila:

- Slikanica brez besedila spodbuja domišljijo in pripovedovanje zgodbe ob pozornem opazovanju ilustracij. Bralec občuti in razume upodobljene situacije glede na svojo čustveno inteligenco in življenjske izkušnje, pa tudi glede na kulturno okolje. Slikanico brez besedila lahko "bere" vsak, ne glede na svoje jezikovne in bralne zmožnosti.
- Branje slikanic brez besedila zato lahko nudi veliko veselja in zabave pri branju v skupinah, pri medvrstniškem in družinskem branju. Da, prav zato, ker jih vsak »bere« po svoje. 😊
- Ni druge, slikanico brez besedila je treba vzeti v roke in opazovati stran za stranjo ... iz elementov gradimo posamezna dejanja in jih povezujemo v zgodbo, spotoma nastane več drobnih zgodb.
- Opazujem bralce različnih starosti in uživam v njihovih različnih zgodbah!
- Morda si privoščim fotokopiranje vseh strani slikanice brez besedila (Ups?! No, pa saj plačujemo prispevek za fotokopiranje!), da jih lahko razdelim med (mlade) bralce in jih spodbujam, da s svojimi besedami in v poljubnem vrstnem redu tvorijo zgodbo. (Fotokopije bom itak večkrat uporabila!)
- Zgodbe lahko tudi zapišemo, morda dorišemo kakšen element.
- Izdelamo vsak svojo ali skupno slikanico brez besedila.

Vse več slikanic brez besedila izhaja, izvirno slovenskih in tudi prevedenih. Pri Bralni znački si prizadevamo dopolnjevati seznam (se opravičujem, vedno smo v zaostanku):

<https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/slikanice-brez-besedila-do-2023.pdf>

Nekaj pa jih je tudi predstavljenih v Priporočilnici: <https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=brez+besedila&type=41&search=l%C5%A1%C4%8Di>